

Haldussuutlikkus

Riigi poolt kohalike ülesannete täitmine. Ühistegevus (VOL, MV, SVA, ühiskondlikud organisatsioonid, partnerluskogu). Tööjaotus. Seadusloomes kaasäräkimine.

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> • stabiilsed omavalitsused; • omavalitsuste ühistegevuse alused lihtsalt arusaadavad ja skeem läbipaistev; • kohalikud omavalitsused ja maavalitsus haldussuutlikud; • juhtimise fiskaalne jätkusuutlikkus; • tugev partnerluskogu 	<ul style="list-style-type: none"> • MAK-i tegevusest ei saada aru; • EAS-i roll rahastamisel on ebastabiilne; • vähe uusi spetsialiste võimalik tööle võtta; • ebaühtlane haldussuutlikkuse tase maakonnasiseselt; • üleüldine rahapuudus; • eurorahade kasutamise võimekus ebaühtlane; • ühistegevusetuse tõttu on mitmed eurorahad jäänud saamata; • spetsialistide koormatus on suur
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> • toimiv regionaalpoliitika; • haldusreform; • erinevate tasandite ülesannete inventuur ja otstarbekam ning täpsem jaotus; • stabiilne tulubaas; • ülesannete täitmine on kaetud piisava tulubaasiga 	<ul style="list-style-type: none"> • kohalike omavalitsuste sundühendamise; • bürokratiseerimine; • tsentraliseerimine; • sundparteistamine; • riigiasutuste äraviimine maakonnast

Probleempüstitus:

1. Omavalitsuste ühistegevusvaldkondade, - teemade, korraldamise ja rahastamise aluste pikema-ajalisem kokkulepe
2. Avaliku halduse spetsialistide meelitamine antud piirkonda
3. Eurorahade kasutamise võimekuse tõstmine

Maakonna mainekujundus – ühtekuuluvustunde tekitamine. Sisekommunikatsioon.

Väliskommunikatsioon. Eristumise otsimine. Maakondlik meediategevus

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> • Valgamaa.ee; • Otepää; • Valgamaalane; • kohalikud lehed; • Valga-Valka; • Ruut FM; 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Valgamaa.ee</i> sisu on ebaühtlane ja portaali kasutatakse infoandmiseks vähe; • maakonna elanike enesehinnang on madal; • kohaliku meedia rahastamise probleemid seavad selle iseseisvuse ohtu; • infoandjate (avalike suhete spetsialistide)

	<ul style="list-style-type: none"> • telekanalite korrespondendid; • suurüritused (Leigo, loitsud, MK etapp, Tartu Maraton, Lõuna-Eesti ralli, off-road); • ühtekuuluvustunne 	<p>vähesus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valgamaalt pärit tuntud ja mõjuvõimsate inimeste kaasamine ja nende potentsiaalsete võimaluste väljauurimine ja ärakasutamine on nõrk; • Mujale õppimaasunud noortega suhete aktiivsena hoidmine on nõrk; • pendelrändajate sidumine maakonnaga on vähene; • Otepää maine elukohana kui ainult piirkond rikkuritele, peletab Otepäält eemale uusi võimalikke elanikke
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> -tuntud inimesed, kes Valgamaal elavad; -kasvab tendents ja suureneb inimeste hulk, kes eelistavad elu just maapiirkonnas 	-maakonna maine on madal

Probleemipüstitus:

1. Mainekava, tunnuslause
2. Maakonna sisekommunikatsioon
3. Valgamaaga seotud inimeste tugevam sidumine maakonnaga

Välissuhtlus – osalemine organisatsioonides. Informatsioon piiriülese koostöö võimalustest. EL programmid.

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> • pikaajalised suhted Läti, Rootsi, Ungari, Ukraina erinevate regioonidega, seega on olemas partnerid, kellega võimalik koos projekte teha 	<ul style="list-style-type: none"> • suhted soikunud Venemaa ja Soomega; • puuduvad maakonna tasemel suhted Hiina, Saksamaa ja Poolaga; • suhted pole edasiarenenud koostöök; • võimekus osaleda väliskoostöös on nõrk (sh nii rahaline kui inimressurs); • puudub osalus EL regioonide ühisorganisatsioonides; • Eesti saatkondade võimaluste vähene kaasamine ja ärakasutamine välissuhete arendamisel
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> • koostööprogrammide avanemine Ukraina ja Gruusia suunal; • asukoht Eesti-Läti-Vene piiril; • viisavabadus Venemaaga? 	<ul style="list-style-type: none"> • osade koostööpartneritega pole ühist programmi piirkonda

Probleemipüstitus Välissuhtluse strateegiline läbivaatamine ja vajadus liikuda suhtlustasandilt koostöötasandile

Kodanikualgatus

1. Elukeskkonna arendamine:

- sotsiaalne infrastruktuur ja teenused (kogukonnakeskuse väljaarendamine ja teenuste laiendamine – rahvamajad, seltsimajad, spordirajatised, külaplatsid, matkarajad, noortekeskused)
- kaugtöökeskused (loomine, töötajate, ettevõtjate ja riigi teavitamine ja teadlikkuse tõstmine)

2. Inimressursi arendamine:

- sihipärane noorsootöö (teadlikkuse tõstmine, noorte algatuste toetamine)
- vabatahtlikkus (teadlikkuse tõstmine ja realselt rakendamine)
- koostöö võrgustike arendamine
- koolitused (kodanike, eestvedajate, kaasajate, projektijuhtide jne. koolitamine)
- huvitegevused (mobiilsed huvitegevused, alternatiivsed huvitegevused)

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused (seest)	Nõrkused (seest)
	<ul style="list-style-type: none">• Meil on mitmeid toimivaid rahvamajasid, seltsimajasid, külamajasid• Loodud koostöövõrgustikud• Kaunis ja turvaline elukeskkond• Toimivad noortekeskused• Valgamaa aktiivseid inimesi tuntakse üle Eesti• Sõbralikud ja heatahtlikud inimesed• Kogukondade kanda on suur osa arendustegevusest• Oleme kompaktsed ja tunneme üksteist• Kasvav kultuuripärandi väärtustamine – mulgid, Karula, Sangaste• Kaugtöökeskuste rajamiseks on füüsilised võimalused olemas• Projektisuutlikkus on kasvanud	<ul style="list-style-type: none">• Rahvamajade, seltsimajade ja külamajade vähene kasutus• Kogukonnakeskuste jätkusuutmatu majandamine• Vähene kogukonna teenuste hulk (transport, juuksur, kauplused, haluteenus, pesupesemine, saun jne)• Nõrgad koostöövõrgustikud (omavahelise koostöö puudumine võrgustike vahel)• Korrastamata tööstus- ja põllumajanduskeskused ning -objektid• Nõrk noorsootöö omavalitsustes• Vähe aktiivseid ja kompetentseid inimesi (kaasamine ja kaasa tulemine)• Kaugtöö võimaluste puudumine• "Täht projektide" puudumine• Maakonna madal identiteet• Nõrk sektorite vaheline koostöö (ettevõtjad, MTÜ-d, riik, KOV, noored)• Alternatiivsete ja tava huvitegevuste puudus• Vähe eestvedajaid kogukondades ja jätkusuutlikkuse puudus• Info kehv liikumine kogukonna teenuste ja ürituste kohta
V	Võimalused (väljast)	Ohud (väljast)
	<ul style="list-style-type: none">• Inimeste kasvav valmisolek kaugtöö tegemiseks• Maapiirkondadesse tuleb juurde algatusvõimelisi inimesi (elustiili muutus)• Pärandkultuuri väärtustamine• Mahe ja kohaliku toidu suurem väärtustamine• Sobiv keskkond loometegevuseks	<ul style="list-style-type: none">• Väljarände jätkumine tõmbekeskustesse (Tallinn, Tartu, Soome, Norra)• Rahastus mudelite muutumine ja vähenemine• Ebaselge regionaalpoliitika• Rahastamisallikad toetavad ennekõike tugevaid MTÜ-sid (bürokratia, nõuded ja refinantseerimine)

Probleemipüstitus:

- Kogukonnakeskuste jätkusuutmatu majandamine
- Nõrgad koostöövõrgustikud (omavahelise koostöö puudumine võrgustike vahe ja nõrk sektoritevaheline koostöö (ettevõtjad, MTÜ-d, riik, KOV, noored))
- Vähe aktiivseid ja kompetentseid inimesi (kaasamine ja kaasa tulemine)
- Kaugtöö võimaluste puudumine
- "Täht projektide" puudumine
- Info kehv liikumine kogukonna teenuste ja ürituste kohta

Sport

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none">• Omavalitsuste Liidu kaudu toetus maakonna spordile• Omavalituse toetus sisemisele sporditegevusele• Kvalifitseeritud spordiaktiivi olemasolu• Aktiivselt tegutsevad spordiklubid• Harrastusspordis osalejate arvu kasv• Toimiv koolisporditegevuse koordineerimine• Toimiv võistlussüsteem• Baaside ja rajatiste jätkuv parendamine• Traditsiooniliste ürituste/võistluste olemasolu• Ürituste professionaalne läbiviimine ja juba väljakujunenud hea maine• Ürituste rohkus• Palju erispordialade klubisid ja treeninguvõimalusi• Suured spordiüritused Valgamaal — Tartu Maratoni neliküritus, Valga-Valka Rahvajooks, Loskutov Cup jt. Samuti Rahvusvahelised tiitli- ja karikavõistlused — MK etapp murdmaasuusatamises• Tiptasemel sportimise ja aktiivse puhkamise võimalused Valgamaal (Valga Keskstaadion, Tehvandi Spordikeskus, Valga Spordihall, Pühajärve Puhkekeskus)• Maakonnas on olemas eriharidusega kehalise kasvatuse õpetajad ja spordialade tunnustatud treenerid	<ul style="list-style-type: none">• Riikliku spordiarengukava puudumine• Piiratud rahalised ressursid spordile (treenerite tasustamine, võistlustel osalemine jms)• Spordiklubide passiivsus• Vähene rõhuasetus saavutusspordile• Harrastusspordiga ja liikumis-harrastusega tegelejate vähene metoodiline teadlikkus, omavalitsustes puudub spordiküsimustega tegeleja• Vabatahtlike kaasaitajate vähesus ja nende töö vähesed motiveerimise võimalused• Infoliikumine (killustatud), puudub koordineeritud teavitustegevus• Transpordi logistika võistlustel osalemiseks Täiskasvanute harrastusspordiga tegelemise võimaluste vähesus• Spordibaaside ja spordirajatiste nappus piirkonniti.• Maakonna spordiklubide ja koolide suured kulud üleriigilistest võistlustest osavõtul• Vähene osavõtt üleriigilistest võistlustest• Koolinoorte vähene huvi sporditegevuse vastu

	<ul style="list-style-type: none"> Koostatakse (1996.a. alates) maakonna sporditeatmikku 	
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> Spordialal töötavate inimeste pidev täiendamine ja motiveerimine paremate tulemuste saavutamiseks Rahaliste võimaluste suurendamine (spordialal töötavate palgaliste inimeste arv, spordiüritused) Koostöövõimaluste parandamine Info kättesaadavuse parandamine (täiendavate infokanalite kasutamine, ühise infosüsteemi loomine, ühtne spordikalender, reklaamvoldikute otsepostitus) Täiskasvanutele suunatud treeningud Koostöö Läti Valka kihelkonna kehalise kasvatus õpetajatega ja spordiklubide treenerite ja aktiiviga Valgamaa spordiloo jäädvustamiseks materjalide kogumine Jätkusuutlike spordiklubide tugevdamine Spordiklasside moodustamine Spordiürituste korraldajate ja kohtunike koolitus 	<ul style="list-style-type: none"> Rahastamise ebastabiilsus (Omavalitsuste võimalus toetada ülemaakondlikke koolinoorte ja täiskasvanute spordivõistlusi, spordialade treenerite vähene võimalus erialaseks enesetäiendamiseks ja koolituseks. Ilmastikuolud (lumevaesemad talved) Terve inimese mitteväärtustamine riigi poolt, pidev narkomaanide ja alkohoolikute arvu kasv Inimressursi vähenemine ja elanikkonna pidev vananemine Vähene aktiivsus Huvi puudumine Liikumisharjumuste puudumine Osaliselt madala kvalifikatsiooniga treenerid ja spordiürituste korraldajad . Aastaringselt kasutatavate loodusliikumisradade vähesus (enamikes valdades need puuduvad) Tervisekontrolli ebastabiilsus Noorte äravool

Probleempüstitus:

- Igas piirkonnas (Valga, Tõrva, Otepää) pole ujulat
- Arendada välja maakondlik sari, üritused siduda sarjaga
- Valdkondadevaheline koostöö ja infovahetussüsteem nõrk
- Motivatsioonisüsteemi tõhustamine (tunnustamine, koolitus, usaldus, koostöövõrgustiku olemasolu)
- Vajalik spordipüramiidi arendamine
- Maakondlikud spordi-, kultuuri ja vabaajaüritused on vähese osalejate- ja publikuarvuga
- Vähene motiveeritud palgaline ja vabatahtlik kaader
- Spordi ja liikumisharrastuse nõrk rahastamine ning investeringute vähesus
- Entusiastide (treenerite) järelkasvu puudumine
- Noorte äravool (huvi puudumine)

Kultuur

	Positiivsed	Negatiivsed
S	TUGEVUSED	NÕRKUSED
	<ul style="list-style-type: none"> Mitmekultuurilisus; 	<ul style="list-style-type: none"> Valgamaal pole kultuuriarengukava;

<ul style="list-style-type: none"> • Kagu-Eesti koostöö; • Riigiülene koostöö Lätiga (pigem võimalus); • Oleme suutnud säilitada maakondliku struktuuri, kus kultuurimajad kuuluvad omavalitsustele, on olemas järjepidevust tagavad inimesed. See tagab aga pideva koostöö; • Kultuur (ka usundid) on aktiivsena säilinud rohujuure tasandil. Seega on säilinud ka missioonitunne; • Kolm tugevat regiooni (Valga, Tõrva, Otepää, Karula-Taheva) seovad äärealad võrgustikku; • Traditsioonilised maakondlikud üritused hoiavad koostööd kollektiivide ja valdkondade eestvedajate vahel. Iga valdkonnal on olemas maakondlik väljund ning mitmetel katusorganisatsioon; • Maakondlike tegevusi toetab Valgamaa Omavalitsuste Liit oma eelarve kaudu; • On olemas Valgamaa Rahvakultuuri ja Käsitöö Keskseks, mis koondab ja toetab valdkondade tegijaid ja tegevusi; • Maakonna kultuuri- ja rahvamajad on heas korras ja enamasti renoveeritud; • Koolides tegeletakse aktiivselt huvitegevusega; • Enamus kollektiive on registreerunud mittetulundusühinguteks, mis teeb neid iseseisvateks ning annab võimaluse osaleda paljudes projektides ja taotleda lisarahastusi tegevusteks. • Maakonnas on olemas piisava tihedusega raamatukogude võrk. • Tehniliste uuenduste järjepidev juurutamine raamatukogude töös. • Maakonna kõikide raamatukogude paigutamine raamatukogutööks sobilikesse ruumidesse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Valga Maavalitsuse struktuuris puudub kultuurispetsialisti ametikoht; • Maakondlike ürituste läbiviimiseks pole piisava mahutavusega välilava; • Kultuuritegevus on suures osas projektipõhine, mis ei kindlusta kvaliteeti, toimumist ja järjepidevust; • Kultuurivaldkond ei ole piisavalt rahastatud; • Koolides on huvitegevuse juhendajate tase ebaühtlane; • Paljud kultuurikollektiivid on mittetulundusühingud, mis nõuab neilt iseseisvat juhtimist ja majandamist (kollektiividel puuduvad vastava ettevalmistusega inimesed); • Transpordi logistika ei toeta kultuuritarbimist ja –tegevust maakonnas; • Riigipoolne rahastamine on maakonna tasandilt vaadatuna killustatud ja otsustajad ei tunne kohapealset olukorda; • Kaader vananeb ning järelkasv on vähene; • Valgamaa asub äärealal – oleme kaugel tippkultuurist, tööstus- ja kaubandusmagnetitest jne.; • Professionaalset kultuuri on maakonnas vähe; • Valgamaa tegutseb/asub vaid üks riiklik asutus; • Maakondlik valdkondade-vaheline infovahetus on vähene
<p>V</p>	<p>OHUD</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Tõmbekeskused maakonnast välja (Otepää, Palupera ja Puka – Tartusse; Taheva-Karula - Võrumaale; Tõrva, Helme, Põdrala – Viljandimaale); • Riigiülene koostöö Lätiga (pigem võimalus); • Kultuurilise tegevuse arendamine ANK-ides; • Maakondlike katusorganisatsioonide tugevdamine, mille läbi saab tekkida 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultuuripoliitika suunab kultuurimajad MTÜ-deks. See võib kaotada järjepidevuse ja koostöö ning omavalitsuste ja maavalitsuse vastutuse; • Haldusreform tekitab segadusi ning võib lõhkuda väljakujunenud struktuure ja koostöövorme; • Rahaliste vahendite ebapiisavus ja pidev vähenemine; • Valgamaa Käsitöö ja Rahvakultuuri

<p>tugevam õlatunne üksiktegijatel ja kollektiividel;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koolides tegutsevate huviringjuhtide täiendkoolitused ja tegevustele lisavahendite leidmine tõstab sealsete huviringide taset; • Huvikoolide ja nende filiaalide väljaarendamine igas piirkonnas ja rohkemates valdkondades. See tõstab noorte kultuurilise tegevuse kvaliteeti ja annab lisaväärtust karjääriredelil töusmiseks (kehtiv tunnistus, EHS); • Valgamaa kultuuribrändi väljatöötamine (klaverimuuseum, Tõrva Loits, kinomuuseum, sõjaajaloo päevad, püsiekspositsioon) • Arendada välja ühtne infosüsteem www.valgamaa.ee näol. 	<p>Keskseks on mittetulundusühing, mis ühel hetkel võib lihtsalt mitte tegutseda või vastutust võtta;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riik kaugeneb maakondlikust tasandist kui koostööpartnerist; • Europrojektidele toetunud riiklikud programmid hakkavad lõppema.
--	--

Probleemipüstitus:

- Valgamaal puudub kultuuribränd
- Valdkondadevaheline koostöö ja infovahetussüsteem vajab parendamist
- Kultuurikandjate ja -tegijate motivatsioonisüsteemi tuleb tõhustada (tunnustamine, tänamine, märkamine, väärtustamine, koolitus, usaldus, koostöövõrgustiku olemasolu)

Ettevõtlus

Ettevõtluse ja ettevõtlikkuse arendamine. Ettevõtluseks vajalikud tugistruktuurid. Ühisturundus. Ettevõtete konkurentsivõime suurendamine. Kompetentsi ja inkubatsioonikeskused. Teadus- ja arendustegevus. Majandustegevuse mitmekesistamise soodustamine või kontsentreerumine. Põllumajandustootmine. Põllumajandustoodete töötlemine ning turustamine. Metsamajandus. Vesiviljelus. Tööjõu kvaliteet. Ettevõtete meelitamine piirkonda.

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> • 30% maakonna 15-74 aastastest elanikest ühinenud kodanikuühendustesse • kasutuseta ja odav maa/kinnisvara • arenguagentuur toetab/nõustab ettevõtteid • olemasolevad ettevõtted on püsima jäänud • mitmekülgne ettevõtlus • 2011 võetakse kasutusele kutseõppekeskuse uus õppekompleks ja -seadmed • olemas on mitmeid suurettevõtteid (50+ töötajat) • mõningane koostöö teadusasutustega • huvitav looduskeskkond 	<ul style="list-style-type: none"> • valdkondlik ettevõtluse koordineeritus nõrk • vähenev ja vananev elanikkond • ajude äravool • kvalifitseeritud tööjõu puudus • ettevõtjate teadmised innovatsioonist ja turundusest madalad • puudub tööjõuvajaduse ülevaade • lihttöötajate vähesus • kõrgepalgaliste töökohtade vähesus • maakonna maine nõrk • kohalike enesehinnang madal • ülevaade kasutuseta kinnisvarast puudub • ettevõtlusaktiivsus madal

	<ul style="list-style-type: none"> • Valgamaa Ärikluubi (ühendab 50 ettevõtjat) • puiduressurs • liivakarjäärid • põllumajanduspotentsiaal kõrge • vaba tööjõud olemas • osalemine Kagu-Eesti puiduklastris • osalemine Kagu-Eesti toiduklastris • kolm väljakujunenud tõmbekeskust • tugev turismipotentsiaal • asukohast tulenev transiidi/logistika potentsiaal 	<ul style="list-style-type: none"> • ettevõtlusnõunikud kohalikes omavalitsustes pole • (väikeste) kohalike omavalitsuse nõrkus • puudub investorprogramm • madal tööhõive • süvenev pikaajaline töötus • vähene koostöö kohalike omavalitsustega • vähene koostöö haridus- ja teadusasutustega • kohapealse kõrghariduse omandamise võimaluse puudumine • ettevõtete teadmatus koostöövõimalustest • madaltehnoloogiliste ettevõtete ülekaal • innovaatiliste ettevõtete vähesus • infrastruktuuri nõrkus maapiirkonnas (teed, side) • kaugus keskustest • Valga transpordi/logistika potentsiaal kasutamata • teenindussektor väljaarenemata • ettevõtjate ootused kutseõppele pole kaardistatud • välja arendamata tööstuspargid • elatustaseme erinevus piirkonniti • Nõrk ruumiline planeerimine
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> • Valga-Valka kaksiklinna potentsiaali kasutamine Eesti ja Läti suunal • raudtee- ja maanteedevõrgustik hea • geograafiline asukoht • riigi regionaalpoliitika toetab • Schengeni viisaruum • piiritakistuste vähenemine • Põhja-Läti tööjõud, kutseõppe õpilased • kutseõpe Põhja-Lätisse • euroalaga liitumine • viisavabadus Venemaaga • haldusreform • kompetentsikeskuste loomine Otepääl ja Valgas • Venemaa toorme väärindamine • Koidula sõlme avanemine • logistikakeskuste tekkimine Valgas 	<ul style="list-style-type: none"> • riigi süvenev tsentraliseerimine • puudub sihipärane ja õiglane regionaalpoliitika • kaugus keskustest • tööjõu vaba liikumine viib pigem ära • Läti ja Venemaa Eestist kiirem areng • Läti ja Venemaa areng peatub • bürokraatiakasv • majanduskriisi (jätkumine) • ei teki riiklikult toetatud kompetentsikeskusi • vähene võimalus kaasa rääkida regionaalpoliitikale • suhteliselt palju eesti keelt mitteoskavat elanikkonda

Probleempüstitus:

- Tööturg tuleb kohandada ettevõtjate ja kohalike inimeste võimete ja vajaduste kohaseks
- Ruumilist planeerimist tuleb tõhustada, planeeringuid enam arvestada ja geograafilist asukohta paremini kasutada

- Konkurentsivõime tõstmiseks on vajalik tihedam koostöö sektorite vahel sh klastrite tekkimine
- Maakonna mainet tuleb tõsta
- Kutseõpe tuleb siduda (kohaliku) ettevõtlusega
- Tuleb kokku leppida investorprogramm ja see aktiivselt käivitada
- Ettevõtteid tuleb aidata pakkuma suurema lisaväärtusega tooteid ja teenuseid

Ettevõtlus - Transiit/logistika

Koosmodaalne transpordivõrgustik. Rail Baltica. Kompetentsikeskus. Via Hanseatica. Logistika kompetentsikeskus. Kiire ligipääsetavus maakonnale. Reisirongiliiklus. Väikelennuvahendite maandumiskohad. Bussiühendused maakonnasiseselt ja maakonniti.

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> • logistiline asukoht hea • raudteesõlm • rahvusvaheliste maanteed ristumine • Via Hanseatica arenguvöönd tunnustatud Euroopas • traditsioonid (130 aastat raudteesõlme) • logistikaalase väljaõpe kutseõppekeskuses • Vabamajandustsoon • on transpordile/logistikale spetsialiseerunud ettevõtted • on läbi viidud mõned teostatavusuuringud (Valga Logistikapark, Via Hanseatica transpordikoridori eeluuring) • osaletakse Läänemere piirkonna transpordi- ja logistikavõrgustikes • raudtee/maantee ristumise infrastruktuuri on parandatud (viaduktid) 	<ul style="list-style-type: none"> • Valga-Valka ühine reisisjaam väljakujunemata • erialalise kompetentsi vähesus • puudub arengukontseptsioon • logistikaettevõtete vähesus • vabamajandustsoonis vähe tegutsejaid/tegevust • konteinerterminal puudub • teenindusega autoparklaid pole (veoautod ja matkabussid) • vähene kohalik investeerimisvõime raudteesõlmes • puudub vastavate ettevõtete klaster • raudtee- ja autotranspordi koostoime on lahendamata (laadimine ühelt teiselt, liikluskorralduskeem jms) • vähene koostöö lähima sadamaga Pärnus • Valga Raudteejaama ebarahuldav olukord • Võru tn raudteeületus on lahendamata • õhusaaste ja müra raudteelt • piiriülesed kohalikud bussiliinid puuduvad • vähene informatsioon teisel pool piiri toimiva ühistranspordi kohta • kohalikud ja maakondlikud bussiliinid sõltuvad liiga palju dotatsioonist
V	Võimalused	Ohud/Riskid
	<ul style="list-style-type: none"> • raudtee teemaline kutseõpe • kompetentsikeskus • kaubavedude suunamine raudteele on keskkonnasäästlikum • raudtee infrastruktuur on renoveeritud • Rail Baltica läbi tartu-Valga • Koidula avanemine • Tallinn-Riia reisirong annab kiiremad 	<ul style="list-style-type: none"> • aeglane Riia suunaline rongiliiklus • Kesk-Euroopa-suunaline rongiliiklus puudub • Peterburi ja Pihkva suunaline rongiliiklus puudub • Tartu Tallinna suunaline reisirongiliiklus jääks väheseks • keskkonnaohu kontsentreerumine

<ul style="list-style-type: none"> ühendused keskustega Riia-Peterburi reisirong läbi Valga annab ühenduse Venemaaga lähiaastatel tulevad kasutusele uued rongid bussiliinide parem ära kasutamine raudteejaamadesse reisijate ette- ja äraveoks 	<ul style="list-style-type: none"> vabamajandustsooni kadumine Rail Baltica läbi Pärnu Balti riigid ei jõua ühtse raudtee standardi suhtes kokkuleppele Petseri ja Koidula raudtee piirpunktide läbilaskevõime jääb erinevaks Eesti Raudtee ei pööra piisavat tähelepanu Valga-Koidula lõigule Eesti-Läti piiriülene koostöö takerdub raudteetariifide erinevused ja riikide bürokraatia jääb takistama rongide liikumist Riiast ei lähe reisirongid edasi Kesk-Euroopasse maakondlike bussiliinidekorraldamine tsentraliseeritakse maavalitsusest teise ametkonda
--	---

Probleemipüstitus:

- Tuleb käivitada logistikaalane kompetentsikeskus
- Tuleb arendada logistikaettevõtteid
- Ühistranspordi korraldust tuleb paremini koordineerida

Turism

Turismiturundus. Turismiettevõtlus. Külustuskeskkonna arendamine. Via Hanseatica. Turismiteenuste pakkumine paketingina ja programmina. Matkarajad, mootorsaanirajad. Turismiklaster. Külustusaja kestvuse pikendamine. Hooaja pikendamine. Puhkealade planeerimine. Turismihariduse arendamine ja sidumine ettevõtlusega. Kiire juurdepääsu tagamine maakonnale

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> asukoht teede ristumiskohas ja Eesti-Läti piiril loodus kaks väljakujunenud turismihooaega (suvi ja talv) rahvusvahelisel tasemel spordikeskused ja -rajatised traditsioonilised kultuuriüritused (Leigo, Tõrva Loits, Sõjaajaloo päevad) traditsioonilised spordiüritused (Suusatamise MK etapp, Tartu Maratoni sari, Lõuna-Eesti ralli) eripärased muuseumid (Eesti Lipu muuseum, suusamuuseum, Barclay de Tolly mausoleum, Isamaalise kasvatus püsiekspositsioon, Cimze seminar Valkas) palju muinsuskaitselisi vaatamisväärsusi mõisaketis osalemine 	<ul style="list-style-type: none"> muuseumid vähe ära kasutatud turismitoodete pakkumine koordineerimata tooted väljaarendamata ühispakettide puudumine subsideerimisvajadus külade nõrk tehniline infrastruktuur (side ja teed) turismiettevõtjate koostöö nõrk turismiettevõtjad väikesed ja passiivsed nõrk ühisturundus kultuuri infrastruktuur väljaarendamata, (vabaõhu) esinemiskohtade puudus üle 1000-kohalise katusealuse esinemiskoha puudumine teenindustase madal keelteoskus (eriti vene keele) nõrk veebindus nõrk

	<ul style="list-style-type: none"> Otepää maine turismis sihtkohana hea pikaajaline turismipiirkonna kogemus maakondlik arendusorganisatsioon (SVA) lai valik ja soodsa hinnaga turismitooteid turismiettevõtteid palju mootorsaanirajad olemas motosportikompleks (Jaanikese) 	<ul style="list-style-type: none"> kvaliteetse rühmamajutamise võimaluste vähesus Valgas ja Tõrvas konverentsivõimaluste vähesus loodusradade hooldamine käib üle jõu vaatamisväärtuse hooldamine käib üle jõu Otepää kultuurikeskus amortiseerunud ideede ja oskuste nappus turismitoodete väljamõtlemiseks Jaanikese spordikompleks jäänud kasutuseta maakonna maine nõrk Valga linna üle-eestilise tuntusega ürituse puudumine (1000 ja rohkem külastajat) motosportikompleks individuaalelamute haardes (koordineerimata perspektiivitundeta planeeringud) Puudub loodusradade ühine kaart
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> turismialase kutsehariduse arendamine ligipääsetavuse parandamine maakonnale ja turismiobjektidele turismiarendusprogrammide avanemine kultuuripärandi parem ära kasutamine Euroregiooni väljaarendamine Venemaa ja Läti lähedus Viisavabadus Venemaaga Reisirongiliikluse areng Riia lennujaama lähedus turismierialade sissetoomine Valgamaa Kutseõppekeskusesse Via Hanseatica turismitoote ühisarendamine teiste Eesti maakondade ning Läti ja Vene partneritega 	<ul style="list-style-type: none"> keskkonnataluvuse ületamine turismiettevõtluse tulu väljub maakonnast Tartu lennuvälja kadumine Valga-Valka külastuskeskus jääb ehitamata

Probleempüstitus:

- Ettevõtted peavad tegema koostööd teenuste ja toodete väljaarendamisel ning nende pakkumisel ja turundamisel, et tuua maakonda rohkem külastajaid ja hoida neid siin pikemalt
- Tuleb välja arendada koordineeritud turismiinfo pakkumine Otepääl, Tõrvas, Valgas ja Internetis

Energeetika ja säästev areng

Elektrienergiaga varustatus. Energiasääst. Taastuv- ja alternatiivne energia. Energiasäästlik ehitus. Kompetentsikeskus. Energiasäästu kompetentsikeskus. Säästlik veevarustus ja kanalisatsioon.

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> kohapealne kompetents olemas häid näiteid energiasäästust kohaliku kütuse kasutamine päris hea 	<ul style="list-style-type: none"> alternatiivne energia kasutamine vähene energiakasutuse kulu võrdlemisi suur (ühiskondlikud, eluhooned)

	<ul style="list-style-type: none"> • kombineeritud jaamad kavandamisel • kanalisatsiooni rajamisel saab kasutada loodust säästvamaid meetodeid • jäätmemajanduskavad olemas • jäätmekorraldus maakonnas ühtne • jäätmejaamade võrgustik olemas • paljukorteriliste elumajade ühistud on hakanud muutma elumaju soojapidavamateks • võimalus veevarustuse ja kanalisatsiooni rajamisel kasutada säästvamaid tehnoloogiaid 	<ul style="list-style-type: none"> • rauarohke joogivesi • teadlikkus alternatiivse energia võimalustest • lokaalsete jäätmejaamade vähesus • prügisorteerimise võimaluste vähesus ja harjumuse puudumine • on elektrita majapidamisi • esineb voolukõikumisi • sidehäired • vähe energiasäästlikke lahendusi tänavavalgustuses • keskkatlamajade kadumine maa-asulates ja katlad paljukorteriliste majade keldrites suurendavad riske ja tõstavad soojuse hinda
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> • energia- ja prügimajanduse sünergia • kasutada alternatiivenergiat • maapiirkonnas alternatiivse energia • koostöö Valkaga prügimajanduse alal • energiasäästliku ehituse kompetentsikeskus Valgamaa Kutseõppekeskuses 	<ul style="list-style-type: none"> • gaasi puudumine vähendab valikuvõimalusi • Eesti Energia monopol • puudub Lõuna-Eestis prügilat • energiakriis • konkurentsi vähesus sideturul • Eesti ja Läti jäätmemajanduse, energia- ja säästlikkuse poliitika erinevused

Probleemipüstitus:

- Energiakasutuse teadlikkust tuleb tõsta ning energiasäästu ja alternatiivenergia kasutamist propageerida
- Energiasäästu seniseid kogemusi tuleb ära kasutada maakonna maine tõstmisel
- Tuleb kavandada puhta vee tänapäevast ja säästliku kasutust külades ja hajaasustuses, kus veel ei ole rajatud suuri keskkonda koormavaid vee ja kanalisatsioonisüsteeme

Tehniline infrastruktuur

Teema: Tehniline infrastruktuur - Teed. Tehnovõrgud (kõrgepingeliinid, gaasitrass, side, vesi-kanalisatsioon jne.) Transpordi infrastruktuur (parklad, viidad, märgistus jne.). Kergliiklusteed.

	Positiivsed	Negatiivsed
S	Tugevused	Nõrkused
	<ul style="list-style-type: none"> • kohalik meedia (maakonna leht, raadio, veeb) säilinud • WiFi levialade rohkus • teedevõrk Eesti keskmisest tihedam • kergliiklusteid olemas ja neid kasutatakse tihedalt • linnades veevarustus ja kanaliseeritus heal tasemel • ülevaade teede olukorrast olemas • Karksi-Tõrva-Valga gaasitrass on maakonnaplaneeringus ette nähtud 	<ul style="list-style-type: none"> • mustkatteta riigiteede osatähtsus suur (u 50%) • viidamajandus korraldamata • hooldamine amortisatsioonist aeglasem ja käib ülejõu • IT areng koordineerimata • kergliiklusteede vähesus • kergliiklusteede võrgustiku planeeringut pole (teemaplaneering) • kergliiklusteede hooldamine kallid • kohalike omavalitsuste e-teenuste

		<p>pakkumine vähene</p> <ul style="list-style-type: none"> • mustkattega piiriüleste teede vähesus väljapool Valga linna • Tartu ja Võru maanteed vahelise ümbersõidu puudumine Valga linnas • täiendavate Valgat näitavate suunaviitade vajadus teedel (Paia ristis ja Koidula suunast) • puuduvad kaasaegsed (tehnovõrkudega) parklad • puuduvad korraldatud maandumiskohad väikestele lennubahenditele
V	Võimalused	Ohud
	<ul style="list-style-type: none"> • gaasitrass on maakonna piiri lähedal (Karksi-Nuia) • Via Hanseatica • Rail Baltica • koostootmisjaamade rajamine • prügi taaskasutamine energiamajanduses võimaldaks vähendada jäätmekulusid • Valga tehnokommunikatsioonide ühendamine Valka omadega hoiaks kulusid kokku 	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikatsiooni arendamiseks vahendid pärast EL toetuste vähenemist vähenevad • ressursside piiratus teedevõrgu korrastamiseks • õhuliinide rohkus tekitab häireid energiavarustuses • gaasitrassi ei ole • Kiiruste tõus raudteel võib vahendite puudumisel sulgeda teid (ei ole kahetasandilisi ristmikke)

Probleemipüstitus:

- Kergliiklusteede võrgustik on vaja planeerida ja leida lahendused hooldamiseks
- Leida lisavahendid teede mustkatte alla viimiseks ja paremaks hooldamiseks